

AWDURDOD TRWYDDEDU CYNGOR SIR CEREDIGION

Deddf Llywodraeth Leol (Amrywiol) 1976
Rhan II
Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847

Amodau Trwyddedau Cerbydau Hacni

1. AMODAU CYFFREDINOL

- i) Cyn i drwydded gael ei rhoi mewn perthynas â cherbyd hacni, rhaid i'r ymgeisydd, sef perchennog y cerbyd, gwblhau cais llawn gan ddefnyddio'r ffurflen a bennir gan yr Awdurdod a'i chyflwyno i'r Awdurdod Trwyddedu.
- ii) Caiff pob cais ei drin yn ôl ei rinweddau ei hun a bydd mewn grym am hyd at ddeuddeg [12] mis. Y perchennog sy'n gyfrifol am sicrhau bod cais i adnewyddu trwydded yn cael ei gyflwyno mewn da bryd cyn y dyddiad y daw'r drwydded i ben oherwydd nid oes cyfnod awtomatig o ras ar gael. Gallai unrhyw geisiadau a ddaw i law ar ôl i'r drwydded ddod i ben gael eu trin fel ceisiadau newydd, yn ôl disgrisiwn swyddog awdurdodedig o'r Awdurdod Trwyddedu.
- iii) Rhaid i berchennog y cerbyd fodloni'r Awdurdod Trwyddedu bod y cerbyd wedi'i gofrestru o dan Ddeddf Tollau a Chofrestru Cerbydau 1994 a bod polisi yswiriant ar waith mewn perthynas â defnyddio'r cerbyd, a hwnnw'n yswiriant hollgynhwysfawr sy'n caniatáu i'r cerbyd ac i'r gyrrwr / gyrrwr a enwir ar gyfer y cerbyd hwnnw "gludo teithwyr am dâl".
- iv) Bydd angen bod gan y cerbyd dystysgrif MOT ddilys a chyfredol a roddwyd gan DVSA (VOSA gynt), a thystysgrif gydymffurfiaeth wedi'i chwblhau gan un o'r gorsafodded profi sy'n ymwneud â'r gwaith o brofi ac archwilio cerbydau hacni yng Ngheredigion.
- v) Ni ellir rhoi'r drwydded heb weld y tystysgrifau priodol. Bydd angen bod y tystysgrifau hyn ar gael i un o Swyddogion Awdurdodedig yr Awdurdod Trwyddedu eu gweld ar unrhyw adeg yn ystod cyfnod y drwydded. Bydd angen i'r ymgeisydd gyflwyno'r dogfennau dilys a oedd wedi eu rhoi gan y corff ardystio perthnasol yn cadarnhau bod y cerbyd yn addas i'w drwyddedu fel cerbyd hacni. Gallai hynny gynnwys dogfennau a roddwyd ar ôl i gerbyd gael ei newid neu'i addasu neu ar ôl gwneud gwaith atgyweirio helaeth arno.
- vi) Mae cerbyd sydd wedi ei drwyddedu gan yr Awdurdod hwn yn parhau i fod yn gerbyd trwyddedig i'w ddefnyddio fel cerbyd hacni am dâl drwy gydol cyfnod y drwydded neu hyd nes daw'r drwydded i ben neu hyd nes caiff ei hatal, ei dirymu neu'i hildio.
- vii) Bydd angen trwyddedau cyfredol gan yr Awdurdod hwn ar y gyrrwr a'r cerbyd fel ei gilydd.
- viii) Dim ond rhywun sydd â thrwydded yrru ddeuol gyfredol a roddwyd gan Awdurdod Trwyddedu Ceredigion a gaiff yrru'r cerbyd. Bydd yr amod hwnnw'n gymwys ar bob adeg ac eithrio pan fydd gweithiwr garej y mae'r perchennog yn ei chyflogi i wneud gwaith atgyweirio ac/neu waith cynnal a chadw ar y cerbyd yn rhoi prawf ar y cerbyd trwy ei yrru ar yr heol.

- ix) Ni chaiff trwydded cerbyd ei rhoi hyd nes i'r ffi briodol gael ei thalu. Os caiff y taliad ei wneud drwy siec a gaiff ei gwrthod yn ddiweddarach, bydd unrhyw drwydded a roddwyd yn ddi-rym.
- x) Bydd unrhyw un sy'n cyflawni trosedd yn erbyn unrhyw un o ddarpariaethau'r amodau hyn neu Ran II Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 nad oes cosb wedi ei phennu'n benodol ar ei chyfer yn agored i ddirwy heb fod yn uwch na Lefel 3 ar y raddfa safonol os caiff gollfarn ddiannod.

2. MANYLION Y CERBYD

- i) Rhaid i'r cerbyd gydymffurfio â'r holl ofynion statudol perthnasol gan gynnwys y rhai a geir yn y Rheoliadau Cerbydau Modur (Gwneuthuriad a Defnydd) cyfredol ond heb fod yn gyfyngedig i'r rheiny.
- ii) Rhaid i'r cerbyd gydymffurfio â'r holl ofynion statudol cyfredol sy'n ymwneud â cherbydau modur a'r gofynion anstatudol a bennir gan yr Awdurdod Trwyddedu. Nid yw'r amod hwn yn lleihau effaith y pwerau a roddir o dan adran 68 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976.
- iii) Bydd y cerbyd yn gerbyd modur pedair olwyn categori M1, bydd pedair o olwynion ffordd wedi'u gosod a bydd o leiaf pedwar drws, neu bydd yn fan fach categori M1 (e.e. fan banel a addaswyd i'w defnyddio fel Cerbyd sy'n Hygyrch i Gadeiriau Olwyn (WAV)) gydag o leiaf dau ddrws heblaw am unrhyw ddrysau a ddarperir at ddefnydd y gyrrwr yn unig. Mae drysau cefn dwbl yn cyfrif fel un drws.
- iv) Bydd pob cerbyd yn gerbyd gyriant llaw dde ac:
  - a. Bydd wedi'i adeiladu fel bod y drysau'n agor yn ddigon llydan i sicrhau bod modd i deithwyr fynd i mewn iddo ac allan ohono'n rhwydd heb ddim anghyfleustra.
  - b. Bydd yn lliw gwyn a hynny wedi ei gadarnhau ar ddogfen V5 y cerbyd.
  - c. Bydd pob cerbyd yn addas i'w ddefnyddio ymhob tywydd.

3. OED Y CERBYD

Pan gaiff y cerbyd ei gyflwyno am y tro cyntaf at ddibenion y drwydded bydd gofyn ei fod yn iau na 5 oed ac ni chaiff ei adnewyddu ar ôl iddo gyrraedd ei ddeng mlwydd. Bydd angen bod cerbydau sydd wedi eu hadeiladu, eu haddasu neu'u newid i gludo defnyddwyr cadeiriau olwyn yn iau nag 8 mlwydd ac ni chânt eu hadnewyddu ar ôl iddynt gyrraedd eu pymtheg mlwydd.

- i) Ar y dyddiad y caiff y cerbyd ei gyflwyno am y tro cyntaf ar gyfer trwydded cerbyd hacni, ni fydd mwy na 5 mlynedd wedi mynd heibio ers dyddiad cofrestru cyntaf y cerbyd gyda'r Asiantaeth Trwyddedu Gyrrwyr a Cherbydau (DVLA).
- ii) Caniateir cyflwyno cerbydau sydd wedi eu cynllunio neu'u haddasu'n benodol ar gyfer defnyddwyr cadeiriau olwyn neu deithwyr â namau neu gyfyngiadau corfforol i'w trwyddedu am y tro cyntaf os nad oes mwy nag 8 mlynedd wedi mynd heibio ers y dyddiad cofrestru cyntaf gyda'r Asiantaeth Trwyddedu Gyrrwyr a Cherbydau (DVLA).

- iii) Ni fydd unrhyw gerbyd yn gymwys i gael ei aildrwyddedu os oes mwy na 10 mlynedd wedi mynd heibio ers y dyddiad cofrestru cyntaf, ac eithrio cerbydau a addaswyd yn benodol i gludo defnyddwyr cadeiriau olwyn neu deithwyr â namau neu gyfyngiadau corfforol. Gellir parhau i adnewyddu cerbydau o'r fath ar ôl hynny, yn ôl disgrisiwn yr Awdurdod Trwyddedu, neu hyd at 15 mlynedd ar ôl y dyddiad y cafodd y cerbyd ei gofrestru am y tro cyntaf gyda'r DVLA, pa un bynnag yw'r cynharaf.
- iv) Ni chaiff unrhyw drwydded ei hadnewyddu na'i rhoi ar gyfer unrhyw gerbyd os oes mwy na 15 mlynedd wedi mynd heibio ers y dyddiad cofrestru cyntaf.
- v) Rhaid i bob cerbyd a addaswyd neu a newidiwyd i gludo defnyddwyr cadeiriau olwyn neu deithwyr â namau neu gyfyngiadau corfforol basio archwiliad ar gyfer Cymeradwyaeth Wirfoddol i Gerbydau Unigol (VIVA) a bydd angen cyflwyno'r dogfennau perthnasol sy'n profi'r gymeradwyaeth honno wrth gyflwyno'r cerbyd i'r awdurdod trwyddedu am y tro cyntaf a phob tro y gwneir cais i'w hadnewyddu wedi hynny.
- vi) Mae angen i bob cerbyd hacni a addaswyd yn benodol i gludo defnyddwyr cadeiriau olwyn fod ar gael i ddefnyddwyr cadeiriau ei alw ar unrhyw adeg.

4. MANYLION ADNABOD Y CERBYD

- i) Rhaid i'r perchennog sicrhau bod rhif y drwydded a roddwyd gan yr awdurdod trwyddedu wedi ei osod a'i arddangos ar y cerbyd ar bob adeg pan fo'r cerbyd wedi'i drwyddedu fel cerbyd hacni. Rhaid arddangos y rhif hwn ar ddau [2] blât trwydded y bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n eu rhoi i'r perchennog pan fydd yn talu blaendal a bydd Cyngor Sir Ceredigion yn pennu swm y blaendal.
- ii) Ar bob adeg y bydd y cerbyd wedi'i drwyddedu fel cerbyd hacni, rhaid arddangos ar y cerbyd hacni blât hirsgwâr GWYN a roddir gan yr Awdurdod Trwyddedu pan fydd y perchennog yn talu blaendal. Rhaid i'r plât ddangos rhif trwydded y cerbyd, nifer y teithwyr y mae'r cerbyd wedi'i drwyddedu i'w cario a rhif cofrestru'r cerbyd.
- iii) Bydd y perchennog yn sicrhau bod y plât trwydded hirsgwâr yn cael ei osod a'i arddangos ar gefn y cerbyd, naill ai'n union uwchlaw neu islaw'r bymper, a hynny heb orchuddio rhif cofrestru'r cerbyd, gan sicrhau bod y manylion yn wynebu am allan mewn modd ac mewn man a fydd yn sicrhau bod y plât i'w weld yn glir yng ngolau ddydd o'r ffordd y tu ôl i'r cerbyd.
- iv) Ar bob adeg y bydd y cerbyd wedi'i drwyddedu fel cerbyd hacni, rhaid hefyd arddangos ar y cerbyd hacni blât sgwâr GWYN a roddir gan yr Awdurdod Trwyddedu pan fydd y perchennog yn talu blaendal. Rhaid i'r plât ddangos rhif trwydded y cerbyd a nifer y teithwyr y mae'r cerbyd wedi'i drwyddedu i'w cario.
- v) Bydd y perchennog yn sicrhau bod y plât sgwâr yn cael ei osod y tu mewn i'r cerbyd fel y bydd unrhyw deithiwr sy'n cael ei gludo yn y cerbyd yn gallu gweld rhif y drwydded yn glir.
- vi) Rhaid gosod y platiau trwydded mewn modd sy'n golygu y gall Swyddog Awdurdodedig eu tynnu i ffwrdd.

- vii) Rhaid dychwelyd y ddau blât i'r Awdurdod Trwyddedu cyn pen saith [7] diwrnod ar ôl i'r drwydded ddod i ben neu ar ôl ei dirymu. Caiff y blaendal ei ad-dalu oni bai fod angen platiau newydd yn eu lle. Os na chaiff y platiau eu dychwelyd pan ddaw'r drwydded i ben, neu os caiff ei hatal dros dro neu'i dirymu, neu ar gais yr Awdurdod Trwyddedu neu Swyddog Awdurdodedig, mae hynny'n drosedd o dan adran 58(2) Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976.
- viii) Rhaid rhoi gwybod i'r Awdurdod Trwyddedu ar unwaith os aiff plât ar goll a rhaid cael plât newydd yn ei le drwy dalu'r ffi resymol a bennir gan yr Awdurdod Trwyddedu.
- ix) Ni ellir defnyddio cerbyd arall yn lle'r cerbyd a drwyddedwyd.

Os yw'r cerbyd trwyddedig yn cael ei drosglwyddo i rywun arall, rhaid i'r perchennog ysgrifennu at yr awdurdod trwyddedig gan roi gwybod i bwy y mae'r cerbyd wedi'i drosglwyddo iddo cyn pen pedwar diwrnod ar ddeg [14].

5. CYNNAL A CHADW

- i) Rhaid cadw'r cerbyd yn lân a'i gynnal a'i gadw mewn cyflwr sy'n cydymffurfio â'r Ddeddf Cerbydau Modur (Gwneuthuriad a Defnydd), Deddf Traffig y Ffyrdd a'r amodau a bennir gan yr Awdurdod Trwyddedu.
- ii) Rhaid cadw'r cerbyd mewn cyflwr effeithlon, taclus, glân a diogel i gludo teithwyr. O ran ystyr y gair effeithlon, yr hyn mae'r Awdurdod Trwyddedu'n ei olygu yw bod rhaid i deithwyr allu camu i mewn ac allan o'r cerbyd heb fod rhaid symud nwyddau neu sbwriel o'r seddi na'r llawr.

6. ARWYDDION A HYSBYSEBION

- i) Ni chaniateir peintio neu osod ffitiadau, arwyddion na hysbysebion ar y cerbyd neu eu harddangos o fewn y cerbyd, oni bai i'r Awdurdod Trwyddedu roi cymeradwyaeth ysgrifenedig.
- ii) Rhaid gosod arwydd darllenadwy mewn man amlwg yn y cerbyd sy'n gofyn i'r teithwyr ddefnyddio'r gwregysau diogelwch.
- iii) Rhaid gosod arwydd darllenadwy mewn man amlwg yn y cerbyd sy'n gwahardd y teithwyr rhag ysmegu yn y cerbyd. Gellir cael arwyddion newydd oddi wrth yr Awdurdod am ffi fach.
- iv) Rhaid cadw pob arwydd cymeradwy'n lân a'u cynnal mewn cyflwr da a glân.
- v) Rhaid i'r perchennog sicrhau bod arwydd o faint, math a chynllun a bennir gan yr Awdurdod Trwyddedu, ac a ddarperir ganddo, yn cael ei osod ar ddau ddrws blaen y cerbyd. Rhaid gosod yr arwyddion yn unol â chyfarwyddyd llafar neu ysgrifenedig swyddogion yr Awdurdod Trwyddedu. Bydd logo'r Awdurdod Trwyddedu'n parhau i fod yn eiddo i'r Awdurdod Trwyddedu a phan fydd y cerbyd yn peidio â chael ei drwyddedu gan yr Awdurdod, rhaid tynnu'r logos oddi ar y cerbyd a'u dychwelyd yn ddi-oed i'r Awdurdod Trwyddedu.

7. TREFNIADAU EISTEDD

- i) Er mwyn trwyddedu cerbyd yn gerbyd hacni, caniateir cludo hyd at wyth [8] teithiwr yn y cerbyd yn unig. Mae unrhyw gerbyd sy'n cludo mwy nag wyth [8] teithiwr yn Gerbyd Gwasanaeth Cyhoeddus o dan Ddeddf Cerbydau Cyhoeddus i Deithwyr 1981, adran 1(1), ac ni all yr Awdurdod Trwyddedu ei drwyddedu fel cerbyd hacni.
- ii) Rhaid bod modd i o leiaf tri [3] ond dim mwy nag wyth [8] teithiwr eistedd yn y cerbyd, yn ychwanegol at y gyrrwr. Tybir bod pob sedd yn darparu lle i un [1] person eistedd; beth bynnag yw ei oedran.
- iii) Rhaid i gerbydau sydd wedi'u trwyddedu i gludo wyth [8] teithiwr beidio â chynnwys seddi i fwy nag wyth [8] teithiwr. At y diben hwn, pan fo seddi ar wahân wedi'u gosod, tybir bod pob sedd yn darparu lle i un teithiwr eistedd, beth bynnag yw ei oedran. Pan fo seddi parhaus wedi'u gosod, rhaid i hyd y sedd, wedi'i fesur mewn llinell syth ar hyd blaen y sedd, ganiatáu o leiaf 405mm o le i bob person eistedd.
- iv) Os oes un sedd neu ragor wedi'u tynnu o'r cerbyd ar gyfer cludo cadeiriau olwyn, sgwteri symudedd neu gymorth symudedd arall, rhaid sicrhau bod y lle hwnnw ar gael yn barhaol ar gyfer offer y defnyddiwr(defnyddwyr) a rhaid blocio pwyntiau gosod y sedd(i) a dynnwyd oddi yno'n barhaol, neu'u hatal fel arall fel na fydd modd eu defnyddio, a hynny mewn modd sy'n dderbyniol gan yr Awdurdod Trwyddedu ac na fydd yn effeithio ar y modd y caiff cadair olwyn a/neu gymorth symudedd eu rhoi'n sownd.
- v) Rhaid i'r seddi, gan gynnwys cadeiriau olwyn, wynebu naill ai am ymlaen neu am yn ôl.
- vi) Dylai pob cerbyd gydymffurfio â'r rheoliadau cyfredol o ran gwregysau diogelwch. Bydd angen bod gwregysau diogelwch wedi'u gosod ar gyfer pob sedd sydd â phwyntiau angori gwregysau diogelwch.
- vii) O ran pob sedd, boed yn sedd ar wahân neu'n rhan o sedd ddi-dor, gan gynnwys cadeiriau olwyn, bydd angen bod gwregys diogelwch ar gael ar gyfer pob teithiwr a phob un yn cydymffurfio â'r Rheoliadau Cerbydau Modur (Gwisgo Gwregysau Diogelwch) cyfredol.

Bydd angen bod digon o seddau yn y cerbyd a digon o le i'r pen a'r pengliniau ac ati, fel a ganlyn:

Uchder (y tu mewn): bydd y pellter o glustog meingefn y sedd hyd at ran isaf y to yn llai nag 800mm.

Lle i'r pengliniau: ni fydd y pellter rhwng cefn y seddi blaen a chlustog meingefn y sedd gefn yn llai na 640mm.

Y seddi (lled): ni fydd maint y sedd gefn o glustog y meingefn hyd at yr ymyl blaen yn llai na 450mm.

Y sedd gefn (hyd): o fesur hyd y sedd gefn mewn llinell syth ar hyd blaen y sedd, bydd digon o le i bawb eistedd, sef o leiaf 405mm y person.

- viii) Bydd angen bod gwregysau diogelwch neu harneisiau wedi'u neilltuo ar gyfer pob cerbyd sydd â phwyntiau angori ar gyfer ataliadau a bydd angen sicrhau eu bod ar gael i'w defnyddio ar unwaith ar gyfer pob pwynt angori.
- ix) Bydd angen nodi rhif plât y cerbyd hwnnw mewn inc parhaol ar bob harnais a phob gwregys sydd wedi eu neilltuo i'r cerbyd a rhaid peidio â'u trosglwyddo na'u benthg i gerbyd arall.
- x) Wrth eu defnyddio, bydd pob harnais yn sownd wrth y cerbyd yn ddiogel a bydd angen eu defnyddio'n unol â chanllawiau'r gwneuthurwr. Mae "gwregysau'r anabl" yn wregysau neu harneisiau sydd wedi eu cynllunio neu'u haddasu'n benodol at ddefnydd oedolion neu bobl ifanc y mae rhyw nam corfforol neu feddyliol arnynt a'r bwriad yw na fydd neb ond y bobl hynny'n eu defnyddio.

GWISGO GWREGYSAU DIOGELWCH A DEFNYDDIO SEDDI PLANT O FIS MEDI 2006

O dan Reoliadau Cerbydau Ffordd (Gwneuthuriad a Defnydd) 1986, adran 47, ystyr "sedd ddiogel i blentyn" ("*child restraint*") yw gwregys diogelwch i'w ddefnyddio gan berson ifanc i'w ffitio'n uniongyrchol wrth angorfa addas neu i'w ddefnyddio ar y cyd â gwregys diogelwch oedolyn a'i ddal yn ei le drwy effaith ataliol y gwregys hwnnw: ond, at ddibenion paragraff (2)(c)(ii)(B) a (2)(c)(iii), mae'n cyfeirio at y gwregysau diogelwch hynny sy'n ffitio'n uniongyrchol wrth angorfeydd addas ac nid yw'n cynnwys gwregysau â'r rhifau a ganlyn arnynt: BS AU 185 a BS AU 186 neu 186a.

Y TEITHIWR	Y SEDD FLAEN	Y SEDD GEFN	Y CYFRIFOLDEB
Plentyn hyd at dair oed	RHAID defnyddio sedd ddiogel i blentyn	Rhaid defnyddio sedd ddiogel i blentyn o dan amgylchiadau domestig arferol. Dim ond mewn cerbyd hacni neu gerbyd hurio preifat trwyddedig y bydd esemptiad yn gymwys. Os yw'r plentyn yn iau na thair oed, caiff deithio heb sedd plentyn na gwregys diogelwch yng nghefn cerbyd o'r fath OS nad oes sedd neu wregys o'r fath ar gael.	Cyfrifoldeb y gyrrwr
Plentyn o'i ben-blwydd yn dair oed hyd nes iddo gyrraedd 135cm o daldra (tua 4'5") neu'i benblwydd yn 12, pa un bynnag sy'n digwydd gyntaf	RHAID defnyddio sedd ddiogel i blentyn	Pan fo gwregysau diogelwch wedi'u gosod, RHAID defnyddio sedd ddiogel i blentyn. Rhaid i'r plentyn ddefnyddio gwregys oedolyn os nad oes sedd plentyn priodol ar gael mewn cerbyd hacni neu gerbyd hurio preifat trwyddedig.	Cyfrifoldeb y gyrrwr
Plentyn dros 135cm o daldra (tua 4'5") neu 12 neu 13 oed	RHAID gwisgo gwregys diogelwch os oes un ar gael	RHAID gwisgo gwregys diogelwch os oes un ar gael	Cyfrifoldeb y gyrrwr
Teithwyr 14 oed a throsodd	RHAID gwisgo gwregys diogelwch os oes un ar gael	RHAID gwisgo gwregys diogelwch os oes un ar gael	Cyfrifoldeb y teithiwr

8. MESURYDD Y TACSI

- i) Rhaid gosod mesurydd tacsï sy'n gymeradwy gan Sefydliad Safonau Prydain / Swyddfa Cludiant Cyhoeddus [BSi/PCO] ym mhob cerbyd hacni. Bydd o fath sy'n gymeradwy gan yr Awdurdod Trwyddedu. Rhaid i'r perchennog ei gynnal a'i gadw, a rhaid iddo weithio'n iawn bob amser a bydd y tariff presennol wedi'i raglennu ynddo.
- ii) Rhaid i'r mesurydd fod yn gweithredu drwy gydol y cyfnod hurio. Caniateir codi pris is na'r pris a ddangosir ar y mesurydd. Caniateir codi llai na'r pris sydd ar y mesurydd ond ni chaniateir codi pris uwch na'r pris sydd ar y mesurydd. Ni ddylid dechrau'r mesurydd na chofnodi pris ar y mesurydd nes bydd yr huriwr yn eistedd yn y cerbyd a'i fod wedi dweud i ble y mae am fynd.
- iii) Pan fydd y mesurydd yn rhedeg, bydd y pris i'w weld yn glir ar wyneb y mesurydd mewn ffigurau sy'n hawdd eu darllen ac ni fydd yn uwch na'r gyfradd sydd wedi ei phennu gan yr awdurdod hwn ac y rhoddwyd gwybod i'r perchennog amdano yn briodol ac mae i'w weld ar gerdyn y tariff.
- iv) Gellir codi ffi sydd wedi ei threfnu ymlaen llaw gyda'r huriwr. Fodd bynnag, bydd angen dechrau'r mesurydd unwaith y bydd y teithiwr yn y cerbyd. Mae Amod 8 (ii) yn dal yn gymwys. Wrth gytuno ar ffi ymlaen llaw, bydd angen cadw cofnod o'r pris y bydd y perchennog a'r huriwr yn cytuno arno pan gaiff y tacsï ei fwcio a'i gadw'n dystiolaeth am o leiaf chwe [6] mis. Bydd angen sicrhau bod y cofnod hwnnw ar gael i Swyddog Awdurdodedig ei weld ar unrhyw adeg. Nid yw'r ffi y cytunwyd arni'n rhwymo neb ac fe gaiff y teithiwr ofyn am ad-daliad o'r gwahaniaeth rhwng yr hyn sydd ar y mesurydd a'r hyn a gafodd ei gytuno ymlaen llaw trwy wneud cais i Lys yr Ynadon.
- v) Pan fydd y mesurydd yn rhedeg, rhaid i'r gair "FARE" neu "HIRED" ymddangos ar wyneb y mesurydd mewn llythrennau plaen er mwyn iddi fod yn amlwg ei fod yn berthnasol i'r ffi a ddangosir arno.
- vi) Rhaid gosod y mesurydd mewn man lle y gall pawb sy'n cael ei gludo yn y cerbyd weld yr holl llythrennau a ffigurau'n glir ac, at y diben hwnnw, dylid bod modd goleuo'r llythrennau a'r ffigurau'n briodol pryd bynnag y mae'r cerbyd yn cael ei hurio.
- vii) Dylai'r mesurydd a'i holl ffitiadau gael eu gosod yn sOWNd yn y cerbyd gan ddefnyddio seliau neu ddyfeisiau eraill sy'n sicrhau na all neb ymyrryd â'r mesurydd, heb dorri neu ddifrodi'r seliau neu ddyfeisiau eraill neu drwy eu symud yn barhaol o'u lle.
- viii) Os caiff cerbyd hacni ei brynu neu'i brydlesu ac mae mesurydd tacsï wedi'i osod ynddo eisoes, gellir cadw'r mesurydd hwnnw hyd nes caiff cerbyd newydd ei brynu neu'i brydlesu yn ei le, os yw'n cydymffurfio â'r gofynion statudol a'r gofynion anstatudol a bennir gan yr Awdurdod hwn. Os nad yw mesuryddion yn cydymffurfio â'r gofynion cyfreithiol rhaid rhoi mesuryddion wedi'u cymeradwyo gan BSi/PCO yn eu lle, a dylai hwnnw fod yn fesurydd sy'n gymeradwy gan yr Awdurdod Trwyddedu. Rhaid i'r perchennog gadw'r mesurydd mewn cyflwr da ar bob adeg.

- ix) Os oes angen trwydded cerbyd hacni ar gerbyd am y tro cyntaf (h.y. cais newydd) ac os nad oes mesurydd wedi'i osod ynddo, bydd angen gosod mesurydd sy'n gymeradwy gan BSi/PCO, a bydd hwnnw'n fesurydd sy'n gymeradwy gan yr Awdurdod Trwyddedu. Rhaid i'r perchennog gadw'r mesurydd mewn cyflwr da ar bob adeg.
- x) Rhaid i berchennog cerbyd hacni beidio ag ymyrryd ag unrhyw fesurydd, na chaniatáu i neb arall ac eithrio arbenigwr mesuryddion tacsï cymeradwy ymyrryd ag unrhyw fesurydd a osodwyd yn y cerbyd, na'i ffitiadau na'r seliau sy'n sownd wrtho.

9. ARWYDD AR Y TO

- i) Rhaid gosod yr arwydd ar ganol y to yn y cerbyd hacni. Rhaid iddo fod yn wyn, ond caniateir i gefn yr arwydd fod yn ambr neu'n goch. Rhaid bod y goleuadau sydd y tu mewn i'r arwydd yn cydweddu â'r casyn allanol. Yr hyn y mae'r Awdurdod Trwyddedu'n ei olygu wrth hyn yw bod disgwyl i'r goleuadau mewnol fod yn wyn neu'n ambr i gydweddu â lliw'r uned allanol.
- ii) Rhaid defnyddio gwifren i gysylltu'r arwydd ar y to â'r mesurydd tacsï i sicrhau bod modd diffodd y golau pan fydd yn cario teithiwr a phan fydd y mesurydd yn rhedeg.
- iii) Rhaid i'r geiriau "For Hire" neu "TAXI" neu "TACSI" ymddangos mewn llythrennau plaen o leiaf dwy fodfedd o uchder ar arwydd y to a rhaid eu goleuo i ddangos yn glir ac yn hwylus i bobl tu allan i'r cerbyd a yw ar gael i'w hurio ai peidio.

10. ARCHWILIO'R CERBYD A HYSBYSIADAU ADRAN 68

- i) Rhaid cyflwyno'r cerbyd i Swyddog Awdurdodedig ei archwilio yn sir Ceredigion ar adeg y bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n ei phennu i'r ymgeisydd. Mae hawl gan yr Awdurdod ofyn am archwiliad o'r fath hyd at dair gwaith y flwyddyn.
- ii) Mae cost yr archwiliad wedi'i chynnwys yn ffi'r Awdurdod Trwyddedu. Os bydd yr Awdurdod Trwyddedu'n gwrthod rhoi trwydded neu'n dirymu trwydded neu os yw'r deiliad trwydded yn ildio'r drwydded, ni fydd modd ad-dalu'r rhan honno o ffi'r Awdurdod Trwyddedu sy'n gysylltiedig â chost archwilio'r cerbyd.
- iii) Os bydd Swyddog Awdurdodedig yn pennu bod cerbyd wedi methu prawf ac nad yw'n ffit i'w ddefnyddio ar ôl archwiliad ar hap, bydd hysbysiad atal dros dro AR UNWAITH yn cael ei roi o dan adran 68 o Ddeddf Llywodraeth leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976. Bydd yn rhaid rhoi'r gorau i ddefnyddio'r cerbyd ar unwaith. Bydd gan y perchennog hyd at ddau [2] fis i unioni'r diffygion sydd wedi eu nodi ar yr hysbysiad atal dros dro a chyflwyno'r cerbyd i'w archwilio yn un o orsafoedd profi'r DVSA (VOSA gynt) sy'n profi ac yn archwilio cerbydau hacni yng Ngheredigion, ac os bydd yn fodlon bod y diffyg/diffygion wedi eu hunioni bydd yn rhoi stamp ar yr hysbysiad. Bydd y perchennog yn gyfrifol am ddychwelyd yr hysbysiad hwn i'r Awdurdod Trwyddedu cyn dechrau defnyddio'r cerbyd eto. Os na chaiff y cerbyd ei gyflwyno i'w archwilio neu os bydd yn methu'r archwiliad, neu os na fydd y Swyddog yn fodlon bod y cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio o fewn y cyfnod atal dros dro o ddau [2] fis, caiff trwydded y cerbyd hacni ei dirymu. Ni ellir diddymu'r hysbysiad atal dros dro nes bydd yr hysbysiad wedi ei gwblhau a'i ddychwelyd i'r Awdurdod Trwyddedu wedi ei lofnodi gan Swyddog Awdurdodedig.

- iv) Yn sgil archwiliad annisgwyl, os bydd Swyddog Awdurdodedig neu Gwnstabl yn penderfynu nad yw'r cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio oherwydd "mân ddiffygion", bydd y gyrrwr yn cael hysbysiad atal dros dro WEDI'I OHIRIO o dan ddarpariaethau adran 68 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976. Gellir parhau i ddefnyddio'r cerbyd ond bydd gan y perchennog hyd at saith [7] diwrnod i unioni'r diffygion) sydd wedi eu nodi ar yr hysbysiad atal dros dro a chyflwyno'r cerbyd i Swyddog Trwyddedu ac os bydd yn fodlon bod y diffyg/diffygion wedi'u hunioni, bydd yn llofnodi'r hysbysiad. Y perchennog sy'n gyfrifol am ddychwelyd yr hysbysiad hwn i'r Awdurdod Trwyddedu cyn pen saith [7] diwrnod. Os na fydd y Swyddog yn fodlon bod y cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio, bydd trwydded y cerbyd hacni'n cael ei hatal dros dro nes bydd y Swyddog yn penderfynu bod y cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio a bydd angen rhoi'r gorau i ddefnyddio'r cerbyd ar unwaith. Ar ôl dau [2] fis, os na fydd y Swyddog yn fodlon bod y cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio, caiff trwydded y cerbyd ei dirymu. Ni ellir diddymu'r hysbysiad atal dros dro nes caiff yr hysbysiad ei gwblhau a'i ddychwelyd i'r Awdurdod Trwyddedu wedi ei lofnodi gan swyddog awdurdodedig.
- v) Rhaid i'r perchennog gydymffurfio ag unrhyw hysbysiad a gaiff ei gyflwyno iddo o dan adran 68 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 gan unrhyw Swyddog neu Gwnstabl sy'n atal y drwydded dros dro ac sy'n mynnu ei fod yn cyflwyno'r cerbyd i'w archwilio neu'i brofi ar amser ac mewn lle rhesymol er mwyn canfod ar yw'r cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio.
- vi) Os bydd cerbyd wedi methu'r archwiliad MOT ac/neu'r archwiliad cydymffurfiaeth, rhaid ei atgyweirio a'i gyflwyno am ail archwiliad yn un o orsafoedd profi'r DVSA sy'n ymwneud â phrofi ac archwilio cerbydau hacni yng Ngheredigion cyn pen pedwar diwrnod ar ddeg [14] ar ôl dyddiad y prawf neu bydd yn rhaid cyflawni archwiliad llawn arall.
- vii) Nid yw cost unrhyw archwiliad neu waith atgyweirio a wneir yn sgil cyflwyno hysbysiad atal wedi'i chynnwys yn ffi'r Awdurdod Trwyddedu ac mae'n rhaid i berchennog y cerbyd hacni ei thalu.
- viii) Rhaid i berchennog y cerbyd hacni sicrhau na chaiff y cerbyd ei ddefnyddio i gludo teithwyr am dâl nes canfyddir bod y cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio gan swyddog awdurdodedig neu gwnstabl.
- ix) Gellir cymryd camau gorfodi yn erbyn y gyrrwr a/neu'r perchennog os canfyddir bod gan gerbyd ddiffygion a allai beryglu diogelwch y cyhoedd.

11. ADDASU'R CERBYD

- i) Rhaid peidio â gwneud unrhyw addasiad na newid materol i fanyleb, cyflwr nac ymddangosiad cerbyd heb ganiatâd ysgrifenedig gan yr Awdurdod Trwyddedu ymlaen llaw ar unrhyw adeg tra bo'r drwydded mewn grym.
- ii) Os yw'r cerbyd yn Gerbyd at Ddibenion Arbennig (SPV), bydd cynllun Cymeradwyaeth Wirfoddol i Gerbydau Unigol [VIVA] yn berthnasol iddo a bydd angen darparu dogfen gan y DVSA i brofi ei fod yn ffit i'w ddefnyddio wrth wneud cais am drwydded a/neu i adnewyddu trwydded cerbyd hacni.
- iii) Caiff yr Awdurdod Trwyddedu atal, dirymu neu wrthod adnewyddu unrhyw drwydded mewn perthynas â cherbyd hacni am unrhyw achos rhesymol, gan gynnwys:

- a) Os bydd yr Awdurdod yn barnu nad yw'r cerbyd yn ffit i'w ddefnyddio fel cerbyd hacni a/neu byddai'n peryglu'r cyhoedd ar eu hynt,
- b) Unrhyw drosedd neu ddiffyg cydymffurfiaeth o dan Ddeddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847 neu Ran II Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976,
- c) Torri amodau neu bolisi cyffredinol y cerbydau hacni lle bo'r is-bwyllgor trwyddedu'n penderfynu ei bod yn briodol cymryd camau.

12. CYFRIFOLDEBAU HYSBYSU

- i) Yn ystod cyfnod trwydded a roddwyd gan yr Awdurdod Trwyddedu, os bydd yr wybodaeth a ddarparwyd gan yr ymgeisydd i gael y drwydded yn newid am unrhyw reswm, bydd yn rhaid rhoi gwybod ar unwaith i'r Awdurdod Trwyddedu yn ysgrifenedig am y newidiadau.
- ii) O dan adran 50(3) Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976, rhaid i berchennog unrhyw gerbyd trwyddedig, yn unol â'r gyfraith, roi gwybod i'r Awdurdod Trwyddedu am unrhyw ddigwyddiad y bu'r cerbyd hwnnw'n rhan ohono a achosodd ddifrod a effeithiodd ar ddiogelwch, perfformiad neu ymddangosiad y cerbyd, a hynny cyn pen deuddeg a thrigain [72] o oriau ar ôl y digwyddiad.
- iii) Os bydd perchennog cerbyd hacni y mae'r Awdurdod Trwyddedu wedi rhoi trwydded cerbyd iddo'n trosglwyddo'i fuddiant yn y cerbyd hacni i rywun heblaw am y perchennog y mae ei enw'n ymddangos ar y drwydded, rhaid iddo roi gwybod yn ysgrifenedig i'r Awdurdod Trwyddedu cyn pen pedwar diwrnod ar ddeg [14] ar ôl trosglwyddo'r cerbyd, gan roi enw a chyfeiriad y sawl y mae'r cerbyd hacni wedi'i drosglwyddo iddo.

13. AMRYWIOL

- i) Mae dyletswyddau ar gyflogwyr o dan y gyfraith iechyd a diogelwch am weithgareddau gwaith ar y ffordd. Mae Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc 1974 yn datgan bod rhaid i gyflogwyr sicrhau, cyhyd ag y bo'n rhesymol ymarferol, iechyd a diogelwch yr holl staff pan fyddant yn y gwaith. Rhaid i'r cyflogwr hefyd sicrhau nad yw iechyd a diogelwch eraill yn cael ei beryglu gan weithgareddau gyrru sy'n gysylltiedig â gwaith. Mae pobl hunangyflogedig yn ysgwyddo cyfrifoldebau tebyg. Mae rhagor o wybodaeth ar gael gan yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch.
- ii) O dan Reoliadau Iechyd a Diogelwch (Cymorth Cyntaf) 1981 mae'n rhaid i gyflogwyr ddarparu cyfarpar, cyfleusterau a phersonél digonol a phriodol i sicrhau y caiff y gweithwyr sylw ar unwaith os cânt eu hanafu neu os byddant yn sâl yn y gwaith. Mae'r Rheoliadau hyn yn berthnasol i bob gweithle gan gynnwys rhai sydd â llai na phump o staff ac i'r hunangyflogedig.
- iii) Bydd diffoddydd tân pwrpasol cymeradwy ag arno farc Diogelwch Prydeinig BS 5306-3:2009 yn y cerbyd. Rhaid nodi rhif mynegai'r cerbyd arno'n glir mewn inc parhaol.
- iv) Bydd pecyn cymorth cyntaf cymeradwy a chyflawn yn y cerbyd bob tro y caiff ei hurio am dâl. Rhaid nodi rhif mynegai'r cerbyd arno'n glir mewn inc parhaol.

- v) Mae dyletswydd ar berchennog cerbyd hefyd o dan gyfraith traffig y ffyrdd, e.e. Deddf Traffig y Ffyrdd a Rheoliadau Cerbydau Modur (Gwneuthuriad a Defnydd) sy'n cael eu gweinyddu gan yr heddlu ac asiantaethau eraill fel yr Asiantaeth Safonau Gyrwyr a Cherbydau (DVSA).
- vi) Rhaid addasu amseroedd a siwrneiau i roi cyfrif am dywydd gwael.
- vii) Peidied â dwyn pwysau ar yrwyr i gwblhau siwrneiau pan fo'r tywydd yn eithriadol o wael. Dylid rhoi manylion yr huriwr iddynt rhag ofn y bydd angen canslo taith.
- viii) Ni chaniateir ysmegu o unrhyw fath yn y cerbyd ar unrhyw adeg, pa un a yw'r cerbyd yn cael ei ddefnyddio am dâl neu at ddibenion preifat, cymdeithasol neu ddomestig. Mae hyn yn cynnwys defnyddio e-sigaréts neu unrhyw beth arall a ddefnyddir yn lle sigarét a all ymddangos fel pe bai'n sigarét.